

GUIDE – LÄR DIG FYNDA PÅ VAPENAUKTION

NR 5 ÄRG 17 • 2010 • Pris 49 KR INKL MOMS • NKR 59 • DKR 54 • EUR 6,75

VAPEN TIDNINGEN

Skandinaviens ledande magasin för jägare, skyttar & samlare

BEGTEST

REFERENSEN
FN B25

Återuppstånden
SIG-Sauer
P210 Legend

FX-Airguns
Sveriges främsta
vapentillverkare

VALEXTRA

Alla partier
intervjuade

TIDSAM 0717-05

7 388071 704908

Garanterad Precision
RPA Thumb Hole Hunter

9,3x62-AUTOMATER

STORTEST
TYD LIG
VINNARE

STUDSARAUTOMATEN HAR BLIVIT ETT ALLROUNDVAPEN

Där satt den!
Kulorna från North Fork
sätter ny standard

Test RPA THUMB HOLE HUNTER RIFLE

Garanterad precision

RPA har på kort tid byggt upp ett rykte om att vara någonting alldeles extra. Och det var också en mycket välbyggd studsare vi fick när RPA äntligen kom till Sverige. Av P-O Olsson

JAG KOMMER INTE ihåg första gången jag såg en RPA-studsare, men det är några år sedan. Ryktet talade tidigt om en superprecisionsstudsare, något över det vanliga där man inte sparar på något för att få den att skjuta riktigt rätt. De kompromisser man gjort handlade bara om att den samtidigt skulle vara användbar för jakt och skytte.

Att bössan hade militära förebilder var inte svårt att se på den första modellen jag såg. Det van-

liga finliret med snyggt formade slutstycks-handtag och avrundade lådor som en jaktstudsare ofta har fanns inte på RPA:n. Här gällde istället mer rakt-på-sak-utan-onödiga-krussiduller-mentalliten.

För bara någon månad sedan fick vi en leverantör i Sverige och det dröjde inte länge innan vi kunde lägga vantarna på det första testexemplaret. Den modell vi fick för test var en Thumb Hole Hunter Rifle vilket innebär en flutad sporterpipa och en stock med tumhåls-grepp. Vikten är en bit över 4 kg vilket gör bössan till en stabil pjäs vars användningsområde i de flesta fall kommer att vara precisionsskytte eller jakt som kräver precision.

Inget lull-lull

Mekanismen är minst sagt grov. Lådan har rejäla dimensioner och öppningarna i lådan är små både för urkast och för magasin. Lådan är tillverkad för korta patroner typ .243 och .308 Winchester. Rekyklacken är av Remington-modell och därmed placerad som en ring mellan pipa och låda. Även rekyklacken känns rejäl med ordentlig bäryta. Lådan är svart och pipan rostfritt matt med flutes. Pipans dimensioner är att räkna som sporter och tillsammans med den krafriga lådan blir bössans vikt som sagt över 4 kg.

När vi är inne på mekanismen är det lika bra att titta på lådans baddning. Här har RPA gjort ett riktigt proffsjobb. Lådan ligger helt plant i stocken och lådskru-

Det är inte en italiensk designbyrå som stått för ritningarna. Här finns inget lull och inget extra. Hela designen är rakt på utan undantag. Det är lite ovanligt för jägare men för militärer är det helt i sin ordning. Var sak har helt enkelt sin plats och sin funktion.

Bäddningen är riktigt bra utförd och inger stort förtroende. Faktum är att jag sällan slitit ett så solidt och genomfört bäddning på en studsare. Inget kladd och inga lufttubblor – rent och snyggt.

4 millimeter på tre skott. Det är riktigt bra. Tyvärr var det ett undantag och det normala med fabriksammunition var 20 mm. Med några handladdningar kröp vi ner under 15 och det är där en studsare av den här kalibern ska ligga.

Något var fel med utstötaren. Ibland, som på bilden, blev hylsan kvar i lådan efter repetering. Även när den åkte ut gjorde den det med moderat fart och kraft. Ibland landade hylsan på skjutbänken trots att vi repeterade som på jakt.

Med bössan kommer ett antal förlängningsdelar i form av mellanlägg som kan användas för att anpassa kolvens längd på ett enkelt sätt. Kolven har ett hindstöd som sitter där det ska. Jag hade önskat att tungreppet hade tillåtit mig att komma rakt med tummen. Om jag skulle köpa en RPA skulle det bli en modell med vanlig kolvhals. Kanske mest för att jag på äldre dar blivit konservativ och bakåtsträvande.

varna drar fast systemet stunt och helt perfekt. Inget fjädrande här inte.

Slutstycket är också det rejält dimensionerat. Handtaget är ganska rakt och bakelitkulan ger ett bra grepp. Spännkurvan är ganska brant men tack vare det rejäla handtaget går repeteringen bra.

Slutstyckshuvudet har fyra läsklackar placerade med 90 graders mellanrum. I en av klackarna finns utdragaren infräst och på motstående sida i slutstycksbotten finns utstötaren. Utsötaren ser ut som en 1900-lösning men den är inte fjäderbelastad utan styrs av kraften i repeteringen.

Muttern i bakkant av slutstycket har hål för signalstiftet där man kan se om mekanismen är spänd. Med bössan följer också ett verktyg för släckning av slagfjädern.

Som ni ser på bilderna är det inte många saker på bössan som har fått mer än funktionsmässig design. Det finns dock ett undantag. Magasinet tar 3+1 patroner i .308 Winchester. Själva magasinet är en kombination av enkelradig matning och kryssmagasin. Magasinet passar bra i magasinsbrunnen och läser ordentligt. Det

finns även ett tiосkottsmagasin som tillbehör.

Och så till designundantaget. Magasinspärren är mycket elegant infälld i varbygels främre högra kant. Med fingret trycker du den framåt och vips är magasinet ute ur bössan.

Justerbar dröm

Trycket är ingen vanlig standardlösning. För det första: allt är justerbart utom vikten som är inställd från fabrik. Du väljer 0,5 eller 1,5 kg avtrycksvikt, men sedan kan du justera allt. Och jag menar verkligen allt.

Jag har under årens lopp skruvat på alla trycken jag fått i mina händer. De flesta är ganska enkla att hantera. Det finns oftast en fjäderbelastad justerskruv för hårdheten, ibland finns en skruv som justerar ingreppet och i några fall finns även ett avtryckarstopp som justerar hur långt avtryckaren tillåts röra sig efter att upphaket släppts. Här fanns det betydligt fler inställningar.

Trycket var, när det kom från tillverkaren, ett tryckpunktstrycke.

Tryckpunkt finns på tävlingsvapen eller gamla Mausergevär. Så för alla er som inte var med på Mausertiden, är förklaringen till tryckpunktstrycke detsamma som att avtryckaren kan röras bakåt ungefär en centimeter med minimalt motstånd tills det att direkttrycket och motståndet av avtryckarvikten kommer. Att ta tryckpunkten är alltså att trycka tillbaka avtryckaren till motståndet.

Näval, jag är ingen anhängare av tryckpunktstrycken. Direkttryck är min melodi och min första åtgärd var att justera om till ett direkttryck. Det visade sig gå utmärkt, och vips hade jag ett

Trycket är fantastiskt för precisionsskytte. Det kan dessutom ställas in för allt utom hårdheten. För oss känns det konstigt att det enda alla andra kan justera går inte att justera på RPA. Hos RPA väljer man mellan 0,5 eller 1,5 kg avtryckarvikt. Sedan kan du justera ingrepp, eftertryck och dessutom hela förtrycket från tryckpunkt till direkttryck med alla steg däremellan. Från att ha varit treksam, jag vill ju alltid ha ungefär 1 kg i avtrycksvikt, får jag nog erkänna att 0,5 kg med tryckpunkt är riktigt bra för precisionsskytte.

Test RPA THUMB HOLE HUNTER RIFLE

Magasinet tyckte jag inte om. Det finns för 3+1 eller 10 skott, men båda är lika kluriga att ladda. Här hade jag faktiskt önskat att en gammal vapensmed från typ Männlicher hade fått runda av alla kanter och fixa till en mjukare laddning. Kryssmagasin med enkelradsmatning blir ofta krångliga att ladda. Därmed kombinerar de magasin-kapaciteten hos ett dubbelradigt magasin med matningen hos ett enkelradigt.

direkttryck på 0,5 kg.

Men att göra om trycket till direkttryck tog bort lite av vitsen med trycket. Här hade vi nämligen en konstruktion som tillät inställningar av nästan allt. Vi kan välja längden på förtrycket, hur hårt förtrycket ska vara, ingreppets längd, eftertryckets längd och motstånd samt avtryckarens placering.

Att jag vill ha direkttryck beror naturligtvis på att jag jagar och då är ett direkttryck på 1 kg den för mig bästa kompromissen. För precisionsskytte kan det gärna vara lite lättare, men kanske inte så lätt som 0,5 kg.

Efter att ha klickat en stund med bössan insåg jag att med ett 0,5 kilo tungt trycke var tryckpunkt att föredra. Förutsättningen är naturligtvis att det är precisionsskytte och inte snabba jaktskott som ska avlösas. Jag justerade tillbaka trycket till tryckpunktsvarianten med ett mycket lätt förtryck och ett kort eftertryck.

Stocken
Jag tror att

De tre hålen på sidan av lådan är nog en eftergift till skyttar som är ännu mer konservativa än mig och vill ha sidomontage. Eller så är det precis tvärtom. Militärerna kanske behöver sidomontage för helt nya siktesystem med mökertiltsatser mm.

RPA får sina stockar från Robertson Composite. Jag har aldrig köpt någon eftermarknadsstock från dem men kvaliteten verkar vara hög. Jag har redan nämnt att bäddningen och inpassningen är i toppklass, men även i övrigt är stocken bra.

Stocken är gjord med en glasfiber och epoxykärna runt systemet. Sedan har man använt ett annat material för framstocken och kolven, förmodligen för att spara vikt. Jag har inte borrar i kolven för att säkerställa, men jag tror inte att Robertson använder aluminiumstomme. Det behövs inte heller för kolven är riktigt styv och bra.

Ytan är lackerad svart och ger ett okej grepp. Om det var min studsare hade jag satsat på lite strategiskt placerad grepptejp, men det gör ju jag och andra sidan nästa alltid.

Kolvformen är som sagt tumhål. Det finns en vanlig variant också att välja. För mig passar inte tumhål riktigt. Jag vill ha större frihet att flytta handen i position för avtryckaren. Om det är detsamma för dig vet jag naturligtvis inte.

Kolven har mellanlägg att ta bort eller lägga till för perfekt längd. Inget sägande alltså. Kindstödet finns där och märks inte, vilket måste vara ett bra betyg. Kolvens kam lutar lite framåt vilket många tycker är bra eftersom den därmed släpper från kinden i rekylen. I det här fallet spelar det mindre roll eftersom 4 kilo bössa i kaliber .308 Winchester inte är något rekylmonster.

Skjuter den som den ser ut?

På skjutbanan var förväntningarna på RPA:n höga, för att inte säga mycket höga. Hela bössan känns som sagt välbyggd och det skulle vara förvånande om den inte sköt riktigt bra. .308 Winchester brukar inte ställa till några problem, få patroner skjuter så harmoniskt.

Att jag skulle provskjuta bössan hade inte undgått min

kompis Anders P, som dök upp på banan lagom till testet. Vi beslöt oss för en liten tävling. 10 serier, fem olika ammunitionssorter. Vi sköt varannan 3-skottsserie och minsta träffbilden vann och fick en poäng. Jag valde ammunition och tog Norma Jaktmatch, Norma Oryx 180 gr, Norma Diamond Line 168 gr, MFH 180 gr sp, samt Sako 180 gr.

Skjutmässigt var bössan enkel att ha att göra med. Stocken låg stabilt i skjutstöden och för precisionsskytte i hänk fungerade tumhålskolven väl. Men vare sig jag eller Anders kunde helt förläsa oss med tumhållet.

Trycket var, precis som när jag fick bössan, igen inställt med tryckpunkt. Som sagt inte min favorit på jaktbössor, men för precisionsskytte kändes det bra, för att inte säga riktigt bra.

Rent användarmässigt var det tre saker som irriterade mig med RPA:n. Det första var placeringen av magasinsspärren. När jag ovan beskrev spärren använde jag bara positiva ord. De står jag fast vid, MEN (och efter ett men kommer alltid sanningen) placeringen kräver att man använder två händer för att ta ut magasinet. Höger hand för att lossa spärren och vänster hand för att ta emot magasinet. Jag tycker att ett magasin ska kunna bytas snabbt och enkelt med en hand.

Den andra saken på "irriterarlistan" var magasinpåfyllningen. Jag är ingen fan av enkelradiga magasin även om de oftast ger en mycket bra matning. För mig är kryssmagasin bättre där man enkelt kan trycka i nya patroner. RPA:s magasinlösning är ett

Säkringar läser inte slutstycket. Om detta tycker jag inte. Jag vill att säkringen dels ska spärra slagstiftet och dessutom läsa slutstycket så att det inte kan öppnas ofrivilligt när man bär vapnet. I reklamen står att säkringen är dubbelverkande. Det stämmer på så vis att den läser både upphak och förtryck, men slagstiftet spärras inte.

Magasinspärren är riktigt snyggt infälld i varbygeln. Den detaljen hade gjort många jaktvapenliljehare stolta. Tyvärr gjorde placeringen att det blev svårt att ta ur magasinet med en hand.

Pipan är gängad för ljuddämpare. Eftersom pipan är flutad ger det vissa problem om man vill ha ljuddämpare med expansionskammare som går bakåt.

○ kryssmagasin med enkelmatning. Det här innebär att man skjuter i patronerna som på ett enkelradigt magasin och att patronerna sedan lägger sig kryssvis i magasinet. Det var faktiskt lite krångligt att få i patronerna i magasinet, mycket beroende på att kanterna var vassa och att patronerna efter att ha skjutits i skulle hamna kryssvis.

Jag försår tanken att få ett rymligt magasin som matar perfekt, men (och kom ihåg vad jag skrev om det som kommer efter men) lösningen ger en för krånglig magasinpåfyllning och fördelarna överväger inte nackdelarna.

Den tredje irritationen var ett fel på testvapnet. Utstötaren verkade kända kurva. När vi repeterade bössan landade hylsorna ibland på laddbänken trots att vi gjorde rejäla repeteringar. Det visade sig att utstötarsäftet kävade och då åkte inte ens hylsan ur lådan. Jag vet att detta är ett fel som många skulle bli galna på, och som kanske skyllar om en dålig konstruktion. För mig var det dock bara fråga om ett dåligt inpassat stift eller liknande och det bör vara lätt att åtgärda för leverantören.

Värmebölja

Sommarvärmerna var här och det var verkligen en för varm dag för

provskjutning, vilket innebär att avkyllingen av pipan tog tid. Det har naturligtvis ingen betydelse, men något måste jag ju skylla på eftersom Anders vann tävlingen. Vi sköt alltså varannan serie. Tio lappar i två rader per tavla. Han över och jag undre raden. Hade jag vunnit hade jag förklarat vinsten med skicklighet. Nu var det naturligtvis slumpen som avgjorde vilka serier som blev bäst och att det råkade vara Anders som vann med udda poäng.

RPA:n sköt inte riktigt de träffbilder jag trodde. Med fabriksammunition mätte träffbilderna cirka 20 millimeter. Avståndet var 100 meter och vi sköt treskottsserier. Trots att den bästa träffbilderna bara mätte 4 millimeter (tyvärr var det Anders som sköt den med Norma Oryx 11,7g) så var de genomsnittliga träffbilderna lite för öppna för att göra oss helt nöjda. Vad som däremot gav hopp var att träfffläget var konstant trots olika kulvikter och laddningar.

Jag vet att 20 millimeter med fabriksammunition är OK, men när en bössa känns så här välgjord borde det vara bättre. Jag har läst i olika artiklar att RPA

garanterar 0,5 MOA, det vill säga 0,5 tum/100 yards, men jag har inte funnit någonting om dessa garantier på RPA:s hemsida och generalagenten kunde inte heller vid överlämnandet av bössan verifiera att det fanns en garanti. På 100 meter motsvarar en halv MOA ungefär 14 mm och det klarade inte bössan, speciellt inte om den ska skjuta under 0,5 MOA.

RPA:n hamnade i skåpet några dagar efter rengöring. Jag tittade i pipan med vårt Borescope utan att finna något anmärkningsvärt.

Jag plockade isär bössan men det fanns verkligen inget som skulle kunna förklara varför bössan inte skjuter helt perfekt. Nu är detta inget nytt. Jag har många gånger slitit mitt hår i funderingar över varför en viss bössa inte skjuter trots perfekta förutsättningar. Men där är jag inte ensam. Bänkskyttar kan exempelvis oftast inte skilja på en superpipa och en medioker genom att titta på den eller mäta den.

Jag ville ändå försöka lite mer. Jag gjorde fem laddningar med sex patroner i varje. Jag valde en Sierra Matchkula i 168 gr, en Ballistic Tip i 150 gr, en vanlig Hornady flathase SP i 180 gr, en Lapua Mega 180 gr och till sist en 155 gr Berger-kula.

Jag sköt hälften ungefär, gjorde rent och fortsatte sedan. Hornady och Sierra sköt ganska precis 20 millimeter i alla fyra träffbilderna. De tre övriga presterade bättre. Sämsta serien var 16 millimeter och bästa 9 millimeter (jag hade gärna fått in en turserie på typ 3,5mm för att kunna visa Anders men turen var inte på min sida den här gången).

Fyra läsklackar har RPA. Om det är bättre eller sämre än 2 eller 3 kan jag inte svara på, men det är säkert en av orsakerna till att magasinet har singelmatning. Att göra tvåradiga magasin med mer än två läsklackar ställs inte vanligtvis. Sako 75/85 gör det men med 4 läsklackar kan jag inte komma på att jag sett det, om vi borttar slutstycket med läsklackar i flera led.

RPA i korthet

RPA är en mycket välbyggd studsare som borde skjuta riktigt bra. Detaljerna är kanske inte utseendemässigt så eleganta, men funktionsmässigt sitter det mesta på rätt ställe och har rätt utformning. Trycket är helt super för precisionsskytte och liggande med berästöd eller med annat stöd så blir trycket, kolven, balansen och vikten en mycket bra kombination. Jag hade dock personligen valt en vanlig stock utan tumhål, som på modellen General Purpose Hunter Rifle.

Precisionsmässigt hade jag väntat mig mer. Snittet för alla skjutna serier ligger en bit under 20 mm. Det är bra, men för en bössa som helt igenom är gjord för precisionsskytte vill jag ha mer. Visst några av handläggningarna var lovande och jag tror att det går att hitta något som skjuter riktigt bra.

Hade historien slutat här hade jag med tanken på priset sagt att RPA inte når upp till ett bra köp. Som sagt: Att bössan är rejäl hjälper inte om den inte skjuter riktigt, riktigt bra. 20 mm är naturligtvis okej, men det skjuter en Tikka T3 också, och den kostar en dryg tredjedel.

Nu är det dock så att den här historien fick en vändning som ändrar mycket, om inte allt. Generalagenten återkom precis innan pressläggning och meddelade att det finns en garanti att RPA ska skjuta under 0,5 MOA! Om den inte gör det åtgärdar fabriken.

Det här innebär att den som köper en RPA kan räkna med en välskjutande studsare. En studsare som i vart fall skjuter under 14 mm på hundra meter. Och för det kan i varje fall jag betala ganska mycket extra. ☺

FAKTA

Tillverkare: RPA
 Modell: Thumb Hole Hunter Rifle
 Patron: .22, 250, 243, 260 Rem
 .308
 Magasin: 5 (10)
 Vikt: 4 kilo
 Garanti: Cirka 14 millimeter
 Cirkpris: 37 900 kronor
 (36 500,- General Purpose)
 Leverantör: TS vapentechnik AB
 Kontaktpuffiter: 0709-815248
 Leveranstid 2 till 6 veckor